
De mens in Christus (4)

J.G.Bulthuis

De schrijvers van de bijbel konden zich zo nu en dan in zeer kompakte zinnen en termen uitdrukken. Vooral als ze schreven over het heil dat God voor de mens in Christus bereid heeft. De apostelen Paulus en Johannes waren daar bedreven in. Welke immense werelden van heerlijkheid zijn er niet verborgen in uitdrukkingen als: De werkelijkheid is van Christus – Wie de Zoon heeft, heeft het leven – Het geheimenis Gods: Christus – en 'Christus die ons leven is'. Deze laatste zegswijze staat in Kolossenzen 3:4a en wordt in deze studie nader onder de loupe genomen. Er ligt een grote geestelijke diepte in met verstrekkende zegenrijke gevolgen.

Bestaan

Wat wordt er eigenlijk onder 'het leven' verstaan? Hier zijn verschillende meningen over. Daarin worden begrippen als 'bestaan' en 'leven' wel eens door elkaar gehaald. Het woord bestaan (als werkwoord) duidt op 'er zijn', meer niet.

Enkele voorbeelden daarvan: God bestaat, u bestaat, maar ook het musje in uw tuin, de begonia op uw vensterbank, de pen die op uw bureau ligt, de stoeptegels van uw straatje, enz. Of deze nu leven (zoals God, u, dat vogeltje, die plant), of levenloos zijn (zoals die pen en die stenen) maakt verder niets uit. We kunnen ook nog spreken van het bestaan van situaties, bv. droefheid, liefde, geluk, vriendschap, e.d.

Er is een tweedeling te maken in tijdelijk en blijvend bestaan. Blijvend zijn God, de engelen en de mensen. Of

deze laatsten nu in het Godsrijk vertoeven, of zich in de poel des vuurs bevinden, ze **blijven** eeuwig bestaan, aanwezig, er zijn. Maar als de pen op uw bureau op is en in de afvalbak verdwijnt en vernietigd wordt, bestaat hij **niet** en **nooit** meer. Dat is dus een tijdelijk bestaan.

Zo ook met bepaalde situaties. Het verdriet dat voorbij gaat, de schrik die weer over is, de relatie die beëindigd wordt...

Voor planten en dieren is er nog een continueit voor de **soort**. Zodra het musje in uw tuin en de begonia op uw vensterbank sterven, bestaan ze niet meer, maar door de voortplanting blijft deze vogel- en plantensoort wel bestaan.

Ten slotte kan er nog gefilosofeerd worden over een wel of niet bewustzijn van bestaan. In ieder geval nemen we algemeen aan dat een straatsteen zich niet bewust is van zijn bestaan, maar hoe zit dat bv. met planten? Het is voor onze studies niet van belang, dus sluiten we dit deeltje af met de herhaling: bestaan is 'er zijn'. Enkele nieuwtestamentische schriftplaatsen waar dit woord deze betekenis draagt, zijn:

*een ander gebod bestaat niet (Marc.12:31b)

*maar bij u bestaat het gebruik, dat... (Joh.18:39a)

*er bestaat ook een geestelijk lichaam (1 Kor. 15:44b)

*wie tot God komt moet geloven dat Hij bestaat (Hebr.11:6).

In ons onderwerp heeft dit woord verder geen enkele plaats. Het woordenboek geeft nog enkele andere betekenissen aan, die nog verderweg staan van wat hier besproken is. Deze toelichting is slechts bedoeld om een zekere spraakverwarring op te lossen en te voorkomen.

Het bestaan

Het zelfstandig naamwoord 'het bestaan' omvat meer dan het hierboven omschreven werkwoord. We beperken ons hierbij echter alleen tot de betekenis inzake de mens. Dan kan gesteld worden dat dit woord een begrip is voor het totaal van: de plaats, het handelen, de omstandigheden, de ontwikkeling, de positie, de situatie, de betekenis en waarde, de loop en de leefwijze van de mens. Vandaar de vele afleidingen van dit woord,

Leven

zoals bestaansmiddelen, bestaansminimum, bestaansrecht, bestaansmogelijkheden, bestaansvoorwaarden, bestaanszekerheid, enz...

Het is nauw verwant aan het begrip 'het leven' (bv. Matth.6:25). Het bestaan is de uiterlijke verschijningsvorm hiervan. In de bijbel komt het woord twee maal voor, namelijk in:

*alle dingen hebben hun bestaan in Hem (Kol.1:17b)

*wie in de wereld een bestaan heeft... (1 Joh.3:17a).

Het bestaan van ieder mens wordt door vele oorzaken gevormd en beïnvloed. Het is een complexe aangelegenheid waarin erfelijkheid, geaardheid, aanleg, afkomst, opvoeding, opleiding, omstandigheden, en de werkingen vanuit de onzienlijke wereld een rol vervullen. Binnen een bepaald bestaan speelt het leven van elke mens zich af en krijgt dat leven een persoonlijke vorm en uiting. Hierin ligt de verklaring voor de veelkleurigheid van het menselijk leven.

Leven is weer een werkwoord. Het woordenboek zegt erover: toestand van organische wezens of stoffen; tegengesteld aan dood zijn. Planten, dieren en mensen leven. Zij kennen groei en ontwikkeling; de mens zelfs in twee werelden tegelijk: de geestelijke en de natuurlijke. Hij stijgt daarin ver uit boven de beperkingen van vastgelegde codes in het instinkt van de dieren. Leven is echter veel meer dan alleen biologisch aanwezig zijn, alleen vegeteren. De mens bezit als zijn hoogste kunnen de ingeschapen mogelijkheid om zich aan God te hechten (1 Kor.6:17) en zó te delen in diens goddelijke natuur (2 Petr.1:4). Daar is het óns om te doen.

Leven doe je. Het is funktionieren. Zelfs na het ontslapen in Christus van de gelovige. Hij was immers reeds bij zijn bekering gaan leven (Joh.11:25) en blijft leven in het Koninkrijk van God (Joh.11:26). Dit betekent: groei en ontwikkeling. Leven is voortgang, continuïteit, actie, vrucht dragen. En dit gezien vanuit onze relatie met God in Christus Jezus.

Uit de vele bijbelplaatsen o.a.:

*voor Hem leven zij allen (Luc.20:38)

Het leven

*want in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij (Hand.17:28)

*dat wij ook met Hem zullen leven (Rom.6:8)

*indien wij door de Geest leven (Gal.5:25)

*die in Christus Jezus godvruchtig willen leven (2 Tim.3:12).

Dit zelfstandig naamwoord geeft de eigenlijke zin, de waarde, de betekenis en de inhoud weer van wat God bedoelt met het menselijk bestaan. Het kernachtigst wordt dit verwoord in Kolossenzen 3:3: Christus die ons leven is. Paulus schrijft over zichzelf: het leven is mij Christus (Fil.1:21) en: niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij (Gal.2:20).

Jezus Christus werkte in zijn eigen bestaan op volmaakte wijze 'het leven' uit, gaf daar volledig gestalte aan en openbaarde het (1 Joh.1:2). Alleen zó bedoelt God het voor de mens. Hij is het enige en juiste voorbeeld daarin, het prototype voor allen. Daarom wordt Hij de getrouwe en waarachtige getuige genoemd, het begin van de schepping Gods (Op.3:14).

God is de bron van alle leven. Het bezit de hoogste kwaliteit en wordt daarom ook wel aangeduid met 'eeuwig' leven. Hiermee wordt meer het inhoudelijke ervan benadrukt dan het tijdloze. Het is onvergankelijk (2 Tim.1:10). Onbeperkt in kracht, waarde en mogelijkheden. Zich openbarend in heiligheid, liefde, volkomenheid en vrede. Het biedt dus ook voor de mens de gelegenheid om in volmaakte harmonie zichzelf te zijn en met God te wandelen (Hebr.7:15,16). In volgroeide status is dan alles van de zienlijke en onzienlijke wereld aan de mens onderworpen (Hebr.2:8).

Ons leven

Uit het bovenstaande zal duidelijk zijn dat het leven van de mens in Christus niet wordt gevormd door aardse voorspoed, beroep, bezit, maatschappelijke positie, naam, e.d. Maar evenmin door tegenvallers, moeite en zorgen, gemis, lijden en strijd. Al deze zaken kunnen op een zeker ogenblik in ons bestaan aktueel zijn, maar maken 'ons leven' niet uit. Dat wordt immers bepaald door wat in de Christus is. Het is samen te vatten in het totaal van zijn bedoelingen, belangen,

Woord en Geest

middelen, gezindheid, werken en toekomst. De discipel van het Koninkrijk der hemelen is in principe daarmee verbonden en zoekt nu wegen om dit alles in eigen bestaan te verwezenlijken. Jezus' leven is òns leven geworden en kan en mag geopenbaard worden (2 Kor. 4:10b,11b). Dit is een vanzelfsprekendheid. Zalig de gelovige die dat ziet en er zich naar richt.

Ons leven is Christus. Door geloof zijn wij verbonden met Hem die het leven is. Uit Hem komen steeds weer woorden van eeuwig leven (Joh.1:4a; Joh.6:68b; Fil.2:16a). Die woorden zijn geladen met geest en leven (Joh.6:63b). Zij doen wat Hij ermee voor heeft: doden herleven (Joh.5:25), zondaren worden gered (1 Petr. 1:23), zieken genezen (Ps.107:20), boze geesten verdreven (Mat.8:16b), gelovigen gevormd en opgevoed (2 Tim.3:16,17) en uiteindelijk de hele schepping vernieuwd (2 Petr.3:13).

Dit alles spruit uit de Christus voort en krijgt gestalte in de zijnen. Zij groeien allengs met Hem samen, dus met alles wat in Hem is (Rom.6:5). In heilige Geest is er een wezenlijke vereniging met de Christus tot stand gekomen, het één geest met de Here zijn (1 Kor.6:17). Dit is een feit in de geestelijke wereld. Vanuit dat vaststaande gegeven gedraagt de gelovige zich. Hij leeft zodoende 'door Hem' (Joh.6:57; 1 Joh.4:9b) en krijgt meer en meer deel aan de goddelijke natuur (2 Petr.1:3,4). De mogelijkheden en de middelen van de Christus staan geheel ter beschikking van hem/haar. Deze goddelijke voorzieningen zijn ruimschoots toereikend voor een bestaan in leven en overvloed (Joh.10:10b).

Alle dingen

Reeds eerder werd Kolossenzen 1:17b geciteerd: alle dingen hebben hun bestaan in Hem. Wel, dit heerlijke woord geldt dus voor alle aspecten van ons leven, zowel de natuurlijke als de geestelijke. Het is niet zo dat ons aards, natuurlijk bestaan zich buiten de Christus afspeelt en dat Hij dus alleen voor het religieuze leven betekenis zou hebben. Neen, ons gehele leven zal in overeenstemming dienen te zijn met de Christus. Uit Hem zal iedere informatie omtrent onze bestaanszaken moeten komen. In alle dingen zal Hij onze leraar zijn en zullen wij Hem trachten te behagen (2 Kor.5:9).

Ter illustratie enkele kris-kras voorbeelden:

- *Doen wij een beroep op zijn kracht voor genezing van ons lichaam? Dan ook zijn kracht willen aanwenden om de zonde(machten) te overwinnen.
- *Stemmen wij ons af op de heilige Geest tijdens de voorbereiding voor de woordverkondiging? Dan ook voor een geestelijke muziekontwikkeling ten behoeve van de zangdienst.
- *Zoeken wij Gods leiding inzake een taak in de gemeente? Dan ook bij beroepskeuze en/of sollicitatie.
- *Vragen wij bij de gemeenteleiding om hulp en ondersteuning? Dan ook onder diezelfde leiding zich gehoorzaam laten voegen.
- *Houden wij in de positieve belijdenis van onze lippen de Heer aan zijn beloften? Dan ook die lippen tot lof aan God gebruiken.
- *Vragen wij de Heer om raad om tot een diepere relatie met Hem te mogen komen? Dan Hem ook kennen in onze natuurlijke relaties.
- *Verwachten wij een volle inzet van Hem ten behoeve van ons behoud? Dan ook ons leven Hem toewijden voor zijn zaak.

Zo zouden we door kunnen gaan. Het gaat er om te beseffen dat Jezus Heer is van ons hele bestaan en de enige bron zal zijn van ons leven. Hij is ons immers door God als Heer en Hoofd en Christus gegeven om 'alles' in ons leven te vervolmaken (Ef.1:23). De goede God en Vader wil ons met Hem alle dingen schenken (Rom.8:32b). Maak daarom uw wegen bij Hem bekend, dan zal Hij uw paden recht maken (Spr.3:6). Houd Hem nergens buiten. Laat zijn moraal de uwe worden en zijn wil uw coaching. Alles is Christus (Kol.3:11b)!

Doelstelling

Indien de Christus aanvaard wordt zoals God het voor de mens bedoelt, dan zal diens doelstelling de enige zijn waar de christen zich voor inzet. De opdracht voor de Christus is om 'alles tot volheid te brengen' (Ef.4:10b). De Heer is bij machte deze ontzagwekkend grote taak op een juiste en succesvolle wijze uit te voer-

ren. Hij overziet en weet alle dingen (Joh.16:30). De realisering ervan begint in het leven van de gelovige (2 Kor.5:17b) en eindigt met de totstandkoming van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (Op.21:1).

Het einddoel des geloofs voor elke gelovige afzonderlijk is weergegeven in Efeze 4:13: totdat wij allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van de Zoon van God bereikt hebben, de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus. (Zie ook Stb.32). Daar dit slechts bereikt kan worden in en door de gemeente (Ef.4:11,16), zal iedere volgeling van Jezus naast zijn eigen geestelijk belang tevens zorg dragen voor het geheel, de plaatselijke gemeente. Zij heeft, als lichaam van Christus, op haar beurt weer een opdracht voor deze wereld: verzoenend, reddend, bevrijdend, herstellend en vormend werken.

Zo komen de drie hoofdaspekten van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen tot één in het 'ons leven is Christus', namelijk behoud en volheid van de enkeling, van de gemeente en van de schepping. De mens in Christus zal dus deze doelstelling tot de zijne maken en daarvoor gaan leven. Enkele teksten spreken daar duidelijk over:

- *Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf... Luc.9:23a
- *...ook wij behoren dan voor de broeders ons leven in te zetten (1 Joh.3:16b).
- *...en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood (Op.12:11c).

Jezus alleen

Tijdens de verheerlijking van Jezus op de berg hoorden de discipelen God spreken: "Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb; hoort naar Hem!" Toen zij hun ogen opsloegen, zagen zij niemand dan Jezus alleen. Hij is de Christus Gods (Mat.17:5-8). Indien Hij ons leven is, is dat dan in strijd met mijn 'ik'? Uit de artikelen over ons thema is duidelijk geworden dat God van aanvang af alles 'in Hem' beoogde samen te vatten (Ef.1:10). Daarom is de mens zo geschapen, dat deze pas voor zijn eeuwige bestaansvorm 'in Chris-

Zelfverloochenin g

tus' volledig volwassen wordt. De mens zèlf was als schepsel, als wezen na de zesde scheppingsdag wel 'af', maar die kant en klare mens was wel bedoeld voor een existentie (een bestaan) in volkomen eenheid met de Christus en niet los van Hem. In deze totale afhankelijkheid, gemeenschap, één van geest zijn met Hem komt de mens tot zijn eeuwige bestemming in volwassenheid. Voorwaar een geheimenis (Kol.2:2b)!

"Zonder Mij kunt gij niets doen", zei de Meester (Joh.15:5c). En terecht, want in Hem zijn alle schatten van wijsheid en verstand over en voor dat eeuwige leven (Kol.2:3). Waar zouden wij heen moeten gaan? Hij alleen heeft woorden van eeuwig leven. Hij is de Christus, de Heilige Gods (Joh.6:68,69). En geheel zijn vermogen, verstand, kracht en liefde is er voor de (gelovige) mens. Deze mag er volledig in delen. Daarom heeft Hij ons eerst liefgehad (1 Joh.4:19) en ons gereinigd (Joh.15:3a), zodat wij deel aan Hem kunnen hebben (Joh.13:8b).

De reiniging omvat meer dan alleen schuldvergeving. Door zijn woord ontvangen wij ook inzicht in wat wel en wat niet van God is en dus in wat wel of niet bij ons hoort. Te noemen zijn o.a.:

Het leven van deze wereld is niet uit de Vader (1 Joh. 2:15,16; Kol.3:2). Daarom zullen wij het loslaten.

Eigen inzicht en filosofie over mens en eeuwigheid is iets van buiten de Christus (Spr.3:5; 1 Kor.1:19,20; Ef.5:6). Dus voor ons verwerpelijk.

Door vervreemding van het leven Gods heeft de mens een levensstijl ontwikkeld die hem gaandeweg ten verderve voert (Ef.4:17-22). Maar wie Christus heeft leren kennen, wordt geheel anders en doet de nieuwe mens aan die geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid (Ef.4:24).

Wel, deze verkeerd gerichte begeerten, deze eigendunkelijke wijsheid en deze duistere gezindheid zullen als wezensvreemde hoedanigheden door de mens in Christus afgelegd dienen te worden. Dat houdt tevens een definitieve breuk in met de boze geesten die daar

achter zitten (Ef.2:2). De gelovige oriënteert zich voortaan alleen op de Christus en diens visie, leefwijze en voorbeeld.

Dit bij elkaar genomen is 'zelfverloochening'. Het heeft dus niets te maken met het onschriftuurlijk 'doden van het eigen ik'. Wee juist degene die zichzelf verliest of schade lijdt aan zijn ziel (Luc.9:25).

Aan het kruis werd mijn ik niet gedood, maar de oude wijze van leven veroordeeld en alles wat daar aan ten grondslag lag. De wedergeborene is dezelfde persoon als voor zijn bekering, maar nu zonder schuld en niet meer in de macht van Satan en Dood. Zijn geestelijke situatie, zijn status, zijn mogelijkheden en zijn levensdoel zijn radikaal gewijzigd: van duister naar licht, van leugen naar waarheid, van dood naar leven, van Satan naar God, van zondaar naar rechtvaardige, van 'onmogelijk' naar 'alles is mogelijk'.

Zó wordt de mens een nieuwe schepping, in Christus: in diens geestelijke situatie en zegeningen en mogelijkheden. Hij staat er garant voor dat wij weer geheel onszelf worden, verlost uit de hand van onze geestelijke vijanden, hersteld en toebereid voor het Koninkrijk. Dan kan de christen zich ongedeeld aan Hem geven en volwaardig en volledig 'mens' worden, mens Gods.